

מערכת חברתית – המשפחה

<p>המושג – ערכים</p> <ul style="list-style-type: none"> המשפחה מהווה סוכן להעברת ערכי המורשת והתרבות, להקניית התרבות ולהבהרה של ערכים אוניברסליים, כגון: סובלנות, התחשבות בזולת, כבוד האדם, אחריות, עזרה הדדית. 	<p>המושגים – סמכות, אחריות ודרך קבלת החלטות</p> <ul style="list-style-type: none"> יש תחומים בחיי המשפחה שהם בסמכותם ובאחריותם של ההורים. יש דברים בחיי הילדים והמשפחה שהם בסמכותם ובאחריותם של הילדים. יש תחומים הנוגעים למשפחה, שמקורם בסמכות חיצונית, והמשפחה מקבלת עליה סמכות זו ומתנהגת בהתאם. 	<p>המושג – הרכב חברתי</p> <ul style="list-style-type: none"> בהרכב המשפחה יש שונות על בסיס גיל ומין. יש שונות בין המשפחות על בסיס גודל המשפחה. במשפחה הגרעינית יש הורים וילדים. במשפחה המורחבת יש הורים, בנים, בנות, נכדים, נכדות, דודים ודודות ובני דודים. בהרכב המשפחה ובגודלה חלים שינויים במהלך החיים מאז הקמתה.
<p>המושג – יחסי גומלין בין יחיד לחברה</p> <ul style="list-style-type: none"> החיים תחת קורת גג אחת מזמנים מערכות יחסים שונות: תלות, תחרות, ניגוד אינטרסים, שיתוף פעולה, אהבה ותמיכה, שייכות, עזרה הדדית. יש דרכים לפתרון בעיות ומחלוקות המתעוררות בין בני המשפחה. 	<p>המושג – זכויות וחובות</p> <ul style="list-style-type: none"> החברה מטילה חובות על בני המשפחה ומקנה להם זכויות. כל אחד מבני המשפחה זכאי להכרה בצרכים, ברגשות וברצונות הייחודיים שלו. חשיבות מרובה מיוחסת להכרה בזכויות של הילד כאדם בעל ישות עצמית. כל אחד מבני המשפחה, כולל הילדים, חייב לשמור על הכללים הנהוגים במשפחה ולקחת חלק בתפקידים השונים בהתאם ליכולתו הפיסית והמנטלית. חשוב להבחין בין רכוש ודברים שהם משותפים לכל בני המשפחה, לבין רכוש ודברים שהם פרטיים. 	<p>המושג – מבנה ארגוני</p> <ul style="list-style-type: none"> המשפחה היא מוסד חברתי אוניברסלי שקיים מאז ומתמיד. המשפחה המורחבת מורכבת מתאים תאים של משפחות, שיש להם מוצא משותף והם מייצגים שרשרת של דורות. המשפחה היא מסגרת המספקת לפרט צרכים קיומיים וצרכים רגשיים חברתיים. המשפחה עונה לצורכי הפרט בהתאם ליכולתה ולערכיה.
<p>המושג – שינויים ותמורות</p> <ul style="list-style-type: none"> חלים שינויים בהרכב המשפחה ובגודלה. לשינויים שחלים בהרכב המשפחה יש השפעה על קשרי הגומלין בין בני המשפחה, על חלוקת התפקידים, על הנוהלים וכד'. במהלך חיי המשפחה חלים שינויים במקומו ובמעמדו של כל בן משפחה. בני המשפחה צריכים להסתגל לשינויים אלה. 	<p>המושג – חוקים ונוהלים</p> <ul style="list-style-type: none"> חוקים ונוהלים נועדו לשמירה על מסגרת חיים תקינה של המשפחה. החוקים והנוהלים נקבעים בחלקם על ידי המשפחה בהתאם לצורכי המשפחה ולאורח חייה, ובחלקם על ידי גורמים חברתיים חיצוניים. החוקים והנוהלים משקפים את הערכים ואת האמונות של בני המשפחה ושל החברה הסובבת. החוקים והנוהלים מחייבים את כל בני המשפחה. הנוהלים במשפחה עשויים להשתנות בהתאם לצרכים המשתנים של המשפחה או בהתאם להשפעות חיצוניות. 	<p>המושג – חלוקת תפקידים</p> <ul style="list-style-type: none"> בין בני המשפחה נהוגה חלוקת תפקידים (חלוקת תפקידים מסורתית או חלוקת תפקידים שוויונית יחסית). חלוקת התפקידים שונה ממשפחה למשפחה.